

Het informatiepunt wil iedereen die zich bezig houdt met Passend onderwijs periodiek informeren over actuele zaken die spelen bij de vormgeving van Passend onderwijs. Dit gebeurt via deze nieuwsbrief, die actief wordt verspreid onder iedereen die via de website op de nieuwsbrief is geabonneerd. Daarnaast wordt de nieuwsbrief geplaatst op de website www.passendonderwijs.nl.

Doorgaan op de ingeslagen weg

Op donderdag 4 maart heeft de Tweede Kamer besloten dat het oude Kabinet moet aangeven met welke onderwerpen men in het kader van Passend onderwijs verder wenst te gaan. Het gaat dan om de onderwerpen zoals besproken op 11 februari in een Algemeen Overleg. Uiteraard kan wetgeving alleen door een nieuwe Kamer en een nieuw Kabinet worden opgepakt.

Wat de meerderheid van de Kamer betreft kan al het inhoudelijke werk gewoon doorgaan. Hiermee duidt men allereerst op het vele werk dat is en wordt verricht in scholen, instellingen, samenwerkingsverbanden en REC's om steeds betere oplossingen te zoeken voor leerlingen met ingewikkelde onderwijsvragen.

Daarnaast kunnen ook de sectororganisaties (in goed overleg met ouder- en

vakorganisaties) verder werken aan de ontwikkeling van het referentiekader.

Over de invoeringsmiddelen (€ 10,- per leerling naar de samenwerkingsverbanden PO/VO en de REC's) en de bezuinigingen (Rugzak SBO en verlaging ambulante begeleiding) volgt nader bericht.

Na de verkiezingen wil de (nieuwe) Kamer - zodra er een Kabinet is - zo snel mogelijk met de nieuwe bewindspersoon spreken over de voortgang van Passend onderwijs.

Zorgcoördinator in positie

Margot Kraneveldt, Tweede Kamerlid van de PvdA, deed op 1 februari op het Picasso Lyceum in Zoetermeer de aftrap van de campagne "De zorgcoördinator in positie." Met deze campagne wil de NVSNVL, vereniging van schooldecanen en leerlingbegeleiders, op scholen voor VO en MBO het gesprek over leerlingenzorg een nieuwe impuls geven. De campagne wordt afgesloten met een conferentie. De conferentie vindt plaats op 23 april in het NBC te Nieuwegein. Iedereen die verantwoordelijkheid draagt voor leerlingenzorg in het VO of MBO is er welkom. Meer informatie over het programma en het aanmelden is te vinden op www.leerlingzorgcoordinator.nl.

De school en leerlingen met gedragsproblemen

In het advies van de Onderwijsraad *De school en leerlingen met gedragsproblemen* staan twee vragen centraal: Hoe kan het onderwijs aan leerlingen met gedragsproblemen worden verbeterd? Welke rol heeft de overheid hierin?

Volgens de Onderwijsraad neemt de gedragsproblematiek in het onderwijs niet toe, maar ervaart het onderwijs wel een groei. Vooral de agressieve leerlingen veroorzaken last voor leraren.

Het succesvol werken aan gedragsproblemen begint met sterk onderwijs door een professioneel lerarenteam. Dit gebeurt in een duidelijk gestructureerde school met heldere regels en aandacht en ruimte voor persoonlijke relaties tussen leraren en leerlingen. Er is een helder pedagogisch-didactische structuur waarin gewenst gedrag wordt vastgesteld, geoefend en beloond en ongewenst gedrag wordt genegeerd en zo nodig bestraft.

De Onderwijsraad doet drie aanbevelingen aan de overheid:

- Sta nuchter tegenover de stroom van nieuwe stoornissen.
- Steun scholen bij het ontwikkelen van een schoolomgeving waaraan leerlingen met gedragsproblemen houvast hebben.

- Breng partijen rond de school in stelling, zodat ze de school kunnen helpen bij het omgaan met gedragsproblemen.

In een brief aan de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris gereageerd op het advies van de raad. De aanbevelingen van de Onderwijsraad sluiten goed aan bij een aantal activiteiten in het kader van Passend onderwijs, die worden uitgevoerd of zijn gepland:

- opbrengstgericht werken en Passend onderwijs krijgen een duidelijke plek in de curricula van de pabo's en de lerarenopleidingen.
- er komen meer mogelijkheden voor maatwerk door het vaststellen van een onderwijszorgprofiel.
- er komen meer mogelijkheden om middelen flexibel in te zetten .
- via het Infopunt Passend onderwijs worden methodieken verzameld en beschikbaar gesteld gericht op het omgaan met gedragsproblemen.
- het project Gedragswerk biedt regio's ondersteuning. Dit project richt zich op leerlingen die tussen de wal en het schip vallen.
- het thema gedragsproblemen en pesten maakt deel uit van het programma Onderwijs Bewijs, waarbinnen wetenschappelijke experimenten mogelijk zijn.
- aanvullend daarop zal een expertmeeting worden belegd op het terrein van het omgaan met gedragsproblemen.
- onderzocht wordt of een academische werkplaats voor gedragsproblemen op school kan worden ingericht, waarin wetenschap, opleidingen en praktijkkennis samengebracht worden.
- de samenwerking tussen ZAT's en de CJG's zal in het kader van Passend onderwijs verder worden verbeterd.

U kunt het rapport van de Onderwijsraad en de brief van de staatssecretaris downloaden van de website www.passendonderwijs.nl, tabblad **Gedragsproblemen**→**Algemeen**.

Nieuwe minor Pabo: Verdieping Passend Onderwijs

Op de PABO Almere is een minor Verdieping Passend Onderwijs gestart. De minor is bedoeld voor derdejaars studenten. Meer dan 40 studenten hebben zich aangemeld voor deze minor. Zij willen nog beter leren omgaan met verschillen tussen leerlingen en leren hoe kan worden samengewerkt met deskundigen van buiten de scholen. De stage vormt een essentieel onderdeel van de minor. De studenten zullen het komende halve jaar op verschillende basisscholen in Almere en Lelystad en op scholen voor speciaal basisonderwijs stage lopen.

ZEK-instrumenten aangepast

Het Zelfevaluatiekader (ZEK) voor Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en Speciaal Onderwijs heeft een vaste positie verworven in het onderwijs. Het kader bevat een werkwijze en instrumenten die onderzocht zijn op betrouwbaarheid, mogelijkheden bieden tot maatwerk en afgestemd zijn op het inspectiekader. De sectorraden zijn 'eigenaar' van de kaders en instrumenten en laten jaarlijks zorg dragen voor technische en inhoudelijke updates. Naast kaders gericht op scholen, zijn er ook instrumenten die zich richten op de kwaliteit van de samenwerkingsverbanden en REC's.

In nieuwsbrief 2-9 berichtten wij over de afronding van de eerste fase van een kader en instrumenten voor ZEK Passend onderwijs.

Twee belangrijke conclusies konden uit de pilot worden getrokken:

- ZEK Passend onderwijs is een geschikt instrument bevonden om de basiskwaliteit op het terrein van de leerlingenzorg vast te stellen.
- ZEK heeft waarde als aanknopingspunt bij het 'spreken over' en 'nadenken over' de

kwaliteit van de leerlingenzorg en de zorgstructuur in de school.

Wat voor scholen geldt, geldt eveneens voor de samenwerkingsverbanden. In een aantal gevallen konden op basis van ZEK nieuwe activiteiten voor het zorgplan worden gekozen.

De voor ZEK Passend onderwijs ontwikkelde standaarden zijn inmiddels ingezakt in de bovengenoemde kaders en instrumenten. Ze zijn zo beschikbaar voor het onderwijsveld. Scholen en samenwerkingsverbanden hebben nu de keuze om de zelfevaluatie te beperken tot de standaarden Passend onderwijs dan wel op de PO-, VO- of SO-brede versie in te zetten.

Voor het gebruik van ZEK worden jaarlijks informatiebijeenkomsten/trainingen georganiseerd. De volgende ZEK training voor zowel externe ondersteuners als schoolinterne begeleiders vindt plaats op 24 maart 2010. Het programma bestaat uit een inhoudelijke kennismaking met de werkwijze en een kennismaking met de technische aspecten van de webbased instrumenten.

Meer informatie over ZEK kunt u vinden op de website www.passendonderwijs.nl tabblad **Kwaliteitszorg**→ZEK of via de website www.zek-onderwijs.nl. Via deze laatste site kunt u zich ook opgeven voor deelname aan de training.

Verkenning bestaande registratiesystemen

Geen kind tussen wal en schip. Dat vraagt van regio's om te komen tot een sluitende registratie. In het kader van het activiteitenplan heeft een verkenning plaatsgevonden van bestaande registratiesystemen. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met sleutelfiguren uit het veld, het informatiepunt Passend onderwijs, OCW, Cfi, inspectie over deze problematiek en zijn de meest gebruikte systemen op een rij gezet. Een werkgroep heeft zich gebogen over de vraag welke functies aan een registratiesysteem moeten worden toegekend.

Er kunnen drie mogelijke scenario's voor een systeem worden benoemd, die elkaar aanvullen.

1. Leerlingen (waar zit de leerling?)

Dit eerste scenario bestaat uit basisgegevens van leerlingen in vier gradaties oplopend in moeilijkheid en in de mate van inzicht die men krijgt:

- Thuiszitters
- Zorgvragers: leerlingen op onderzoekslijsten en plaatsingslijsten.
- Iedereen die zich aangemeld heeft.
- Iedereen die zich aangemeld heeft en iedereen die zich heeft ingeschreven.

Vervolgens is het bij dit scenario de vraag wat wordt vastgelegd. Het kan gaan om basisgegevens (NAW-gegevens en de naam van de school) of meer. Hierbij kan gedacht worden aan de indicatoren die al in het Digitaal Overdrachts Dossier (DOD) zijn opgenomen. Dit is een vrij omvangrijke lijst, maar het staat iedere regio uiteraard vrij om hierin eigen selecties en uitbreidingen te maken.

2. Zorgprofielen (wat weten we van de zorg)

In scenario 2 breiden we een en ander uit met gegevens over zorgprofielen. Hier komen zaken aan de orde als het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs en de leerlingenzorg. Ook een koppeling met ZEK of andere instrumenten voor zelfevaluatie kan hier worden gemaakt. Op termijn kunnen in het systeem de zorgprofielen van alle scholen worden opgenomen.

3. Cockpit (sturingsinformatie)

In de voorgaande scenario's lag het accent op beschrijvende informatie. Die informatie kan worden omgezet naar sturingsinformatie door de gegevens nader te analyseren.

U kunt de rapporten downloaden van de website www.passendonderwijs.nl, tabblad **Zorgstructuur en 1 loket** → **Algemeen**

Infopunt Passend onderwijs

Voor de coördinatie van activiteiten Passend onderwijs is een informatiepunt Passend onderwijs ingericht (infopunt).

Het informatiepunt wordt bemenst door:

- Henk Keesenberg, henk@passendonderwijs.nl of 0651926723
- Cor Hoffmans, cor@passendonderwijs.nl of 0651282169,
- Kees Kuijs, kees@passendonderwijs.nl of 06 20535196,
- Rita van der Meulen, rita@passendonderwijs.nl of 06-51690992.
- Bé Keizer, be@passendonderwijs.nl of 0622939674.